

25.01.2006.

Vol.3 , Broj 3.

Ministarstvo poljoprivrede ,
šumarstva i vodoprivrede
Republike Srbije

Izveštaj pripremio : Institut
za primenu nauke u poljo-
privredi

Email:
office@stips.minpolj.sr.gov.yu

telefon:
011-
3616283

3

www.stips.minpolj.sr.gov.yu

ŽIVA STOKA

Govedarstvo: Nedeljni pregled		1
Cena prasadi stagnira		2
Ovce najboljih osobina		2,5
Cene žive stoke na stočnim pijacama		3
Cene stoke u EU		4

Nastavlja se trend prosečne ponude svih kategorija i rasa goveda. Dominantna cena krava za klanje SM rase 100 din/kg

Dominantna cena teladi HF rase do 160 kg iznosila je 230 din/kg. Minimalna je evidentirana u Novom Sadu i

iznosila je 170 dinara, dok je maksimalna postignuta u Zrenjaninu 250 din/kg. Protekli period karakteriše dosta slaba ponuda teladi HF rase.

Telad SM rase do 160 kg se u zavisnosti od kvaliteta ponudjenih grla prodavala po ceni čiji se interval kretao od 200 dinara u Novom Sadu do 270 dinara u Loznici i Obrenovcu-Beogradu. U Pirotu je postignuta cena od 210 dinara, Vranju i Nišu 240 dinara, dok su se u Čačku, Kragujevcu, Pančevu i Somboru prodavali po ceni od 250 din/kg. Ponuda bila na prosečnom nivou.

Junad HF rase težine do 300 kg je protekle sedmice beleži dosta slabu ponudu na pretežno svim pijacama žive stoke a cena je iznosila 130 dinara za kilogram.

Ponuda junadi SM rase težine do 300 kg je na većini stočnih pijaca bila prosečna i samo na par dobra. Dominantna cena je iznosila 140 din/kg. Po ovoj ceni se junad prodavala u Kragujevcu, Nišu i Vranju. Maksimalna cena je protekle sedmice zabeležena u Obrenovcu-Beogradu 150 dinara, a minimalna u Pirotu 135 din/kg. Dominantna cena junad preko 480 kg je u

nedelji za nama iznosila 135 din/kg što je za 5 dinara manji iznos u odnosu na predhodnu sedmicu. Ponuda je bila na prošlonedeljnom nivou a tražnja je bila nešto slabija. Do promena cena u odnosu na predhodni period došlo je Nišu (pad cene od 10 din/kg) i Novom Sadu (porast cene za čak 20 din/kg.), Minimalnu cenu beležimo u Nišu, Kraljevu i Zrenjaninu 130 din/kg, a maksimalnu u Čačku 140 dinara za kilogram. Nastavak na strani 2.

Hrvatska: Visoke otkupne cene teladi

Prosečna otkupna cena simentalke teladi na hrvatskom tržištu u nedelji do 15. januara 2006.g. iznosila je 24,09 kn/kg , što je za 0,25 kn/kg niže nego u januaru 2005. Mora se istaći da je i obim trgovine u prvoj polovini januara manji, što je za posledicu imalo pad prosečne cene. Telad se i dalje otupljuje po cenama u rasponu od 22 do 26 kn/kg zavisno od kvaliteta. Iako je prosečna cena u padu, cene na tržištu su i dalje više nego lani. U odnosu na prošlu godinu, ovogodišnje cene u januaru u pojedinim županijama više su i do 4 kn/kg. U poslednje vreme na tržištu uočava se sve veći otkup teladi od strane većih mesnih industrija za potrebe tova. Najviše se traži muška simentalka telad. U narednom razdoblju očekuje se i dalje vrlo dobra potražnja kao i nedostatak ponude kvalitetne SM teladi uz zadržavanje trenutnih cena.

Izvor: TISUP, obrada: STIPS

CENA PRASADI STAGNIRA

Ponuda svinja u protekloj nedelji (16.-22.01.06.) bila je prosečna, cena prasadi stagnira.

U odnosu na prethodnu nedelju cena prasadi u protekloj nedelji stagnira i kreće se od 150 din/kg u Zaječaru do 220 din/kg u S.Mitrovici. Dominantna cena prasadi do 15 kg u protekloj nedelji bila je 180 din/kg.

Prasadi do 25 kg prodavana su u protekloj nedelji od 150 din/kg u Čačku i Zaječaru do 200 din/kg u Pirotu i S.Mitrovici. U odnosu na prethodnu nedelju cena prasadi stagnira. Dominantna cena prasadi do 25 kg u protekloj nedelji bila je 180 din/kg.

Cena tovljenika od 80 – 130 kg kreće se od 100 din/kg (Kragujevac,

S.Mitrovica) do 130 din/kg (Vranje). Na najvećem broju stočnih pijaca cena tovljenika stagnira, a na pijaci u Kragujevcu, Pančevu i S.Mitrovici došlo je do pada cene za 10 – 15 din/kg.

Tovljenici preko preko 130 kg prodavani su u protekloj nedelji od 85 din/kg (S.Mitrovica) do 110 din/kg (Beograd, Niš, Vranje, Zaječar). Dominantna cena tovljenika preko 130 kg bila je u protekloj nedelji 110 din/kg.

Cena krmača za klanje preko 130 kg i dalje stagnira i kreće se od 80 din/kg (N.Sadu, S.Mitrovici) do 100 din/kg (Zaječar, Pančevo). Dominantna cena krmača za klanje preko 130 kg je 90 din/kg.

GOVEDARSTVO - NEDELJNI PREGLED - Nastavak sa str 1.

Priplodnih krava HF i SM rase je bilo na prodaji u Sremskoj Mitrovici po ceni od 150 din/kg i Obrenovcu-Beogradu po cni od 160 dinara. Što se tržišta krave za klanje HF rase tiče beležimo slabu ponudu I tražnju a postignuta je cena od 90 din/kg. Znatno je bolja situacija u kategoriji

krava za klanje SM rase. Prodaja krava je zabeležena na devet stočnih pijaca po ceni čiji se interval kretao od 80 do 110 din/kg. Do promena cene u odnosu na predhodnu nedelju došlo je u Loznici (rast 5 din/kg), Kragujevcu (rast 10 din/kg) i na pijaci u Nišu beležimo pad cene za 10 din. Dominanirao je kao i predhodne nedelje iznos od 100 din/kg.

OVCE NAJBOLJIH OSOBINA

Prilikom kupovine novih grla, formiranja matičnog stada ili u drugim prilikama, važno je prepoznati osobine ovaca koje ukazuju na dobra proizvodna svojstva. Na koje osobine će se obratiti pažnja zavisi od toga da li se radi o proizvodnji mleka, mesa ili vune.

Mlečnost

Kada se ocenjuje mlečnost ovaca u stadu prvo treba obratiti pažnju na izgled vimena. Neophodno je, naime, razlikovati mesnata vimena od onih koja su ispunjena velikim brojem mlečnih žlezda. Razlika se najlakše uočava posmatranjem pre i posle muže. Žlezdana vimena primaju znatno veću količinu mleka, pa je izrazitija razlika u

izgledu kada su puna i prazna. Pored toga, treba znati da ovce koje imaju široka i duboka vimena s dobro razvijenim sisama daju više mleka od onih s manjim i slabije razvijenim. Za dobijanje preciznijih podataka o mlečnosti neophodan je duži vremenski period. Uobičajenom metodom svakodnevnog merenja pomuzenog mleka može se na kraju laktacije izračunati prosek za svaku ovcu.

Kvalitet mleka je do izvesne mere individualna osobina, pa je poželjno da se tokom ovog testa laboratorijskim ispitivanjem utvrdi koje ovce daju mleko s najpovoljnijim odnosom proteina i mlečnih masnoća.

Nastavak na str.5

COMMISSION EUROPEENNE

Direction générale de l'Agriculture

D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture

CENE STOKE ZA KLANJE U EU

CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE

PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES
MARKET PRICES - MEMBER STATES

Datum
16.01.05
od :
22.01.06
do :

(EURO/100kg PCIDW)	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednje				
Junad U2	303,40	271,64	315,76	321,87	382,19	360,80	355,00	284,31	387,03	329,70	324,24	318,34	241,75	348,70	287,70	281,30	268,12	274,23	360,79	0,96											
Junad U3	278,25	269,59	314,55	319,98	389,12	356,90	341,00	285,95	371,85	311,54	311,87	319,40	246,45	350,20	285,86	289,33	271,12	276,71	340,31	4,50											
Junad R2	274,21	262,98	294,18	316,09	386,42	377,90	333,00	279,34	328,20	196,59	222,89	309,00	260,15	342,90	283,99	252,80	311,63	261,79	319,43	3,95											
Junad R3	235,25	260,93	295,93	310,53	373,64	328,10	326,00	280,50	316,36	168,11	221,24	290,28	261,65	347,78	285,19	311,82	239,28	347,40	308,57	2,05											
Junad O2	243,85	252,61	280,51	279,30	381,83	364,62	294,10	296,00	271,22	296,63	324,18	172,73	211,39	289,20	246,54	347,78	282,21	293,55	278,65	282,68	255,25	250,09	247,64	270,48	2,81						
Junad O3	227,08	240,48	268,32	281,96	388,99	345,52	326,10	290,00	272,20	297,75	324,18	181,64	213,51	259,70	250,18	347,78	284,70	298,72	238,89	324,90	277,91	289,33	262,72	256,21	249,92	2,33					
Junad	274,76	263,05	280,19	304,34	382,22	373,49	344,51	329,16	280,33	357,67	324,18	176,41	212,33	316,27	251,06	347,78	282,22	314,37	237,03	340,89	285,01	255,49	260,42	257,13	261,11	318,05	2,39				
Bikovi R3	254,46	274,45	274,45	274,45	254,00	212,35	254,00	212,35	254,00	212,35	277,17	231,54	274,30	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	253,99	-0,02		
Bikovi	254,46	274,45	274,45	274,45	254,00	212,35	254,00	212,35	254,00	212,35	277,17	231,54	274,30	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	230,89	253,99	-0,02		
Goveda U2	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	303,01	304,75	-1,93		
Goveda U3	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	348,00	284,42	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	310,80	314,51	-0,47		
Goveda U4	327,00	284,27	327,00	284,27	327,00	284,27	327,00	284,27	327,00	284,27	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	296,00	287,36	-2,29		
Goveda R3	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	283,80	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	303,58	294,39	0,42		
Goveda R4	310,00	279,37	310,00	279,37	310,00	279,37	310,00	279,37	310,00	279,37	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	309,00	281,06	-2,06		
Goveda O3	269,00	272,44	269,00	272,44	269,00	272,44	269,00	272,44	269,00	272,44	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	301,57	267,05	-0,43		
Goveda O4	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	272,11	263,00	270,19	-2,00		
Goveda	271,53	261,38	271,53	261,38	271,53	261,38	271,53	261,38	271,53	261,38	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	276,45	303,21	279,80	-1,24		
Krave R2	242,68	178,10	190,63	209,11	138,14	163,23	156,13	260,44	222,54	181,09	203,92	136,25	146,97	246,03	173,94	212,91	223,05	206,20	180,07	166,30	152,61	166,27	160,79	212,39	186,37	214,52	214,52	247,95	1,51		
Krave R3	232,90	195,33	253,98	232,18	185,20	318,00	239,97	209,29	205,77	181,28	175,66	212,91	181,28	175,66	212,91	181,28	175,66	212,91	181,28	175,66	212,91	181,28	175,66	212,91	181,28	175,66	212,91	181,28	247,95	-0,19	
Krave R4	191,19	245,53	235,07	235,07	235,60	303,00	239,55	239,55	239,55	239,55	173,88	240,83	224,46	184,55	153,37	171,16	153,37	171,16	153,37	171,16	153,37	171,16	153,37	171,16	153,37	171,16	153,37	231,00	0,53		
Krave O2	218,38	169,59	199,16	205,55	146,68	169,17	149,50	249,00	220,87	197,73	133,37	153,57	237,80	178,55	220,80	194,83	169,21	188,60	151,20	167,03	194,23	226,06	184,97	200,82	200,82	200,82	200,82	200,82	200,82	200,82	0,66
Krave O3	211,94	168,37	221,27	216,17	139,65	170,42	165,60	254,00	229,32	207,45	132,92	153,61	232,85	179,09	228,52	198,64	178,49	184,10	149,17	163,28	182,64	231,21	189,92	221,77	221,77	221,77	221,77	221,77	221,77	221,77	1,28
Krave O4	201,57	173,21	221,94	221,61	138,50	142,99	156,75	232,24	232,24	232,24	142,99	156,75	176,52	176,52	231,51	202,72	185,77	125,65	154,74	164,16	219,30	189,64	207,45	207,45	207,45	207,45	207,45	207,45	207,45	1,58	
Krave P2	174,28	139,51	155,74	160,90	134,85	129,90	207,00	189,50	155,79	203,92	138,44	142,14	227,10	170,51	188,72	176,32	157,21	158,80	119,30	139,32	156,93	181,64	190,54	173,34	173,34	173,34	173,34	173,34	173,34	2,30	
Krave P3	163,22	140,72	185,09	180,49	132,30	80,29	124,30	233,00	220,35	180,99	203,92	145,28	145,09	162,57	206,82	181,21	173,59	129,22	139,98	154,41	207,07	170,02	198,73	198,73	198,73	198,73	198,73	198,73	198,73	2,65	
Krave	208,61	178,10	190,63	209,11	138,14	163,23	156,13	260,44	222,54	181,09	203,92	136,25	146,97	246,03	173,94	212,91	223,05	206,20	180,07	166,30	152,61	166,27	160,79	212,39	186,37	214,52	214,52	247,95	1,51		
Junice U2	318,50	218,77	316,43	294,33	355,60	382,00	284,65	410,28	410,28	410,28	339,30	339,30	339,30	339,30	311,20	302,58	272,42	215,89	346,30	272,42	215,89	346,30	272,42	215,89	346,30	272,42	215,89	346,30	369,32	0,52	
Junice U3	300,00	216,82	325,14	286,06	337,10	377,00	284,19	396,74	396,74	396,74	314,70	314,70	314,70	314,70	303,06	280,20	212,74	270,72	186,91	270,72	186,91	270,72	186,91	270,72	186,91	270,72	186,91	270,72	349,38	-5,43	
Junice R2	285,50	207,61	271,53	283,36	313,60	331,00	277,97	387,57	387,57	387,57	180,37	306,74	218,44	246,20	287,93	204,77	265,11	177,41	260,39	282,80	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	318,73	-1,98	
Junice R3	242,50	206,04	289,36	276,06	382,72	330,50	332,00	279,09	373,84	373,84	180,37	306,74	218,44	246,20	287,93	204,77	265,11	177,41	260,39	282,80	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	301,51	-1,45	
Junice R4	198,88	288,96	265,35	265,35	285,20	310,00	279,92	279,92	279,92	279,92	180,14	229,95	229,95	229,95	257,14	262,53	204,33	259,94	176,12	251,92	281,52	276,60	276,60	276,60	276,60	276,60	276,60	276,60	276,60	-1,14	
Junice O2	194,67	222,48	216,31	185,79	370,23	310,00	250,00	269,78	234,48	234,48	162,86	162,85	234,80	195,63	226,31	191,26	310,60	172,42	227,98	225,63	258,57	238,65	238,65	238,65	238,65	238,65	238,65	238,65	238,65	2,71	
Junice O3	191,26	249,02	219,91	177,67	308,60	306,30	265,00	273,00	219,66	257,95	162,40	172,17	238,24	194,33	236,79	202,69	252,14	180,23	228,74	245,16	268,63	239,27	239,27	239,27	239,27	239,27	239,27	239,27	239,27	0,46	
Junice O4	190,60	247,68	221,65	175,89	264,40	258,00	273,20	273,20	273,20	273,20	257,95	169																			

Ovce najboljih osobina

Nastavak sa str 2.

Pouzdana procena mlečnosti može se dobiti i indirektnim putem, na osnovu prirasta muških jaganjaca kada napune 105 dana. Telesna težina ovih grla uzima se kao mera kvaliteta i količine mleka koji daju njihove majke.

Mesnatost

Prvi pokazatelji dobre mesnatosti su pravilna građa i težina koja odgovara standardu rase. Na ovčarskim farmama se često koristi posebna metoda provere mesnatosti. Odgajivači hvataju ovcu s obe ruke i pritiskujuje iza plećki, po leđima, grudima, sapima i oko korena repa. Na tim tačkama se pipanjem može najbolje odrediti mesnatost i stepen uhranjenosti.

Prilikom odabiranja primeraka za roditeljsko stado koje se gaji zbog mesa, najbolje je ako se ova osobina procenjuje indirektno, na osnovu dotadašnjeg potomstva. Prednost se daje ovcima s najvećim brojem rođenih i othranjenih jagnjadi, računajući period do zalučenja.

Značajan pokazatelj je i težina jagnjadi. Radi lakšeg poređenja, mere se u istoj starosnoj dobi. Odmah po dolasku na svet, zatim svakih deset dana do zalučenja, a kasnije jednom mesečno sve dok ne napune godinu dana. Mere se i posle svake striže.

Kvalitet vune

Iskusni pastiri mogu već na prvi pogled da procene kojim ovcima treba dati prednost prilikom selekcije na kvalitet vune. One su obično pravilno razvijene i dobro obrasle vunom. Na grudima, oko plećki, sa strana, na sapima i ispod poslednjik rebara runo treba pažljivije osmotriti. Poželjno je da kvalitet i raspoređenost vune budu svuda isti. da su što ujednačenije dubina i gustina.

Na farmama koje ostvaruju prihod prodajom vune mora se voditi tačna evidencija o dobijenim količinama. Posle striže runa se mere i na taj način dolazi do podataka o najboljim ovcima za matično stado.

Izvor: Poljoprivreda.info